

Nr. 19 ● 1992

Sajab lund. Räitsakad keerlevad keerukas tantsus enne kui pori-mustale maapinnale langevad. Sügisene sombu-õhtupoolik on muutunud omapäraselt heledaks. Sajad-sajad helbed püüavad katta trööstitut halli maapinda ja otsekui liig-õhukeselt riides puid. Nad langevad üksteise kõrvale, üksteise peale, ent ikkagi kaovad, nagu poleks neid olnudki. Pori määrib ja sulatab nad enda sarnaseks.

Kui aga lumesadu on kestnud tunde, on pilt sootuks teine. Lombid on peidetud valge puhta lina alla, puuokstele on ilmunud toredad lumemütsakad ja pihlakobarad saanud pähe suure pehme mütsi. Maailm on omandanud

uue ilme. Jõuluilme.

Millegipärast seostuvad minu mõtetes alati lumi ja jõulud. Ka siis, kui maa oli must ja sünge, sadas jõuluõhtul minu kujutluses imeliselt pehmet lund, tuues kaasa valguse, puhtuse, lootuse.

Küllap sellepärast, et jõulusõnum loob valgust ja rõõmu iga inimese südamesse.

Küllap sellepärast, et Jumala Poja sünd on läbi paljude aastasadade julgustanud argu ja lohutanud kurbi.

Küllap sellepärast, et lugu sõimes sündinud Tootatud Lapsest on andnud lootust, et kord võidab hea kurja lõplikult.

Küllap sellegi pärast, et see rahu ja valguse püha keset talve toob meid üksteisele lähemale, annab võimaluse oma armastust väljendada ja rõõmu jagada.

Kas me seda suurepärast võimalust ka kasutame? Või on pea

täis hoopis muremõtteid: Kust mida saada, osta, võtta? Mida kodus keeta, küpsetada, hautada? Mida endale kingiks soovida?

Aga anda? Jagada? Kinkida? Oled sa ka sellele mõelnud? Just andmine ja jagamine toovad meie tõelise jõulurahu. Nad täidavad südame erilise valgusega — sellisega, mis silmadest teistelegi särab ja neid soojendab. Proovi järele!

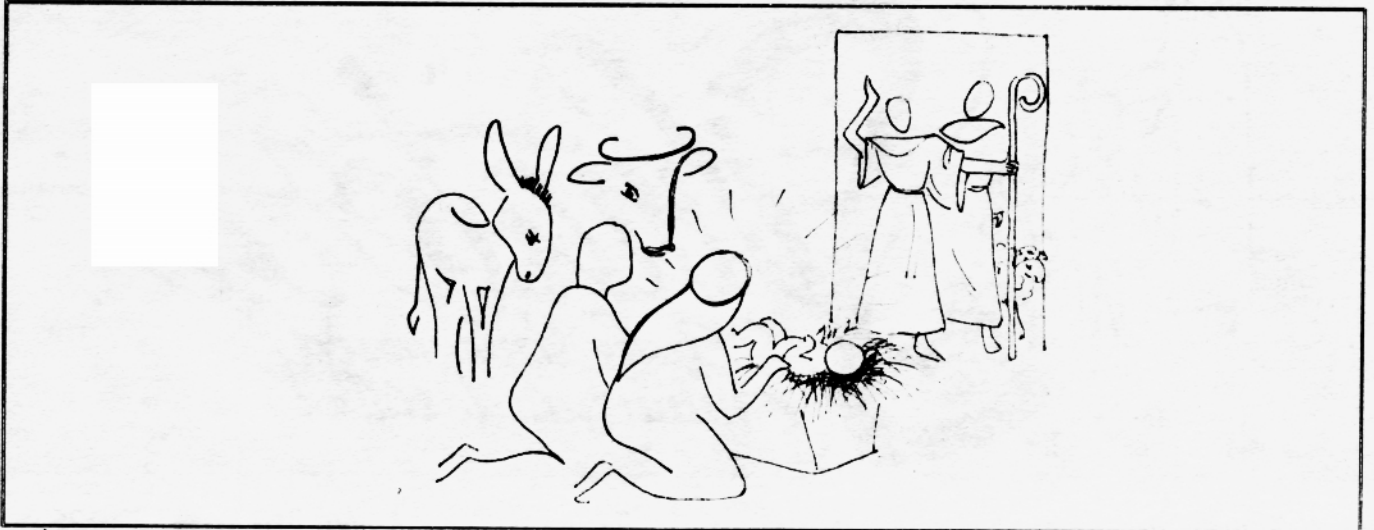
Kui uuesti õue vaatan, on lumesadu lakanud. Teel on vaid väikesed jalajäljed, millest üle on lohisenud kelgupõhi. Eemal näen koolipoissi pisi-õde lasteaiast kelguga koju vedamas. Aeg-ajalt heidab mehehakatid hoolitseva pilgu tagasi — kas õekesega on kõik korras. Ja tasuks saab ta rõõmsa naeru.

Need on jõulud enne jõule.

tädi ANNE

PIIBLISALM

Väikeses majakeses Naatsareti külas elas neiu, kelle nimi oli Maarja. Õigupoolest pidanuks ta elama kuningalossis, sest ta oli printsess, kaua aega tagasi valitsenud kuningas Taaveti järeltulija. Mitte keegi terves Naatsaretis ja Naatsareti ümbruses ei teadnud seda.

Maarja naabruses elas puusepp Joosep. Mitte keegi ei teadnud, et ka Joosep põlvneb kuningas Taavetist.

Joosep elas vaeselt, sama vaeselt kui Maarja. Joosep pidi palju töötama, et oma peret ära elatada. Joosepil ja Maarjal oli plaanis abielluda, aga nad ei kavatsenudki kuningalossi elama minna, nende ühiseks koduks pidi saama Joosepi puusepamaja.

Ega neid lossis ei oodatud ka — Jeruusalemma lossis elas võõra võimu esindaja kuningas Herodes. Ta oli väga julm mees. Tema sõdurid vägivallatsesid kogu maal.

Kuigi elati rahutul ajal, elati ometi lootuses. Jumal lubas, et sünnib laps, kes suureks sirgudes saab kuningaks — niisuguseks kuningaks, kes vabastab ja teeb õnnelikuks.

Kõiki emasid erutas üks küsimus: kelle valib Jumal? Kellest saab maailma kõige õnnelikum ema?

Kord, kui Maarja oli üksi kodus, üllatas teda kellegi hääl: „Tere, sa armuleidnu. Issand olgu sinuga!”

Pead tõstes nägi Maarja ingliti enda ees. Ingel Gaabriel oli riietatud hiilgav-valgesse ja ehkki ta vaatas Maarjat väga sõbralikult, tundis Maarja pisut hirmu. Ta mõtles: „Mida need ingliti sõnad tähendavad? Kas need peaksid minu kohta käima?”

Ingel aga jätkas: „Ära kard, Maarja, sest

sa oled leidnud armu Jumala juures! Ja vaata, sa tood ilmale poja ja paned temale nimeks Jeesus. Tema saab suur olema ja teda peab hüütama Kõigekõrgema pojaks, ja Issand Jumal annab temale ta isa Taaveti aujärje, ja ta valitseb igavesti Jaakobi soo üle ning tema kuningriik ei saa otsa.

Maarja rõõmustas väga, ta mõistis, et just sellest lapsest saab kauaoodatud Vabastaja, kes toob inimestele õnne ja rõõmu. Ja mõtelda, temast, Maarjast saab selle lapse ema! Kui nüü, siis võib ta ennast tõepoolest lugeda kõige õnnistatumaks.

„Aga lapse isa?” tõusis Maarja suhu ootamatu küsimus. „Me pole veel Joosepiga abieluski!”

Ingel vastas: „See ei saagi olema tavaline laps. Temal ei ole isa selle sõna igapäevases tähenduses. Tema isaks on Jumal ja seepärast peab teda nimetatama Jumala Pojaks.”

Kui Maarja neid sõnu kuulis, kummardus ta aupaklikult — Jumal ise tahab olla tema lapse isa! Oi, siis tahab ta väga selle lapse ema olla. Ta ütles inglile: „Hästi! Mingu nüü, nagu sa ütlesid.”

Ingel pöördus tagasi taevasse. Tema ülesanne oli täidetud. Ta tõi siia Naatsareti kodusse kauneima sõnumi.

Kaks inimest, mees ja naine, astusid mööda rada. Kohutav väsimus tegi nende sammu aeglaseks, nad olid ära käinud väga pika maa. Need kaks olid Maarja ja Joosep.

Ega nad tahtnudki rasket rännakut ette võtta, aga keisri käsk kõlas nüü: igäüks pidi ennast oma esivanemate sünnikohas kirja panema. Keiser tahtis teada, kui palju rahvast elab tema valitsuse all.

Maarja ja Joosepi tee viis Petlemma, nende esiisa Taaveti linna. Nad ei saanud sõita rongiga, nad ei saanud sõita liinibussiga, ka autoga mitte, sest neid sõiduvahendeid ei olnud veel olemaski. Maarja ja Joosepi käsutuses ei olnud isegi mitte lihtsat sõiduvankrit, kuna nad olid väga vaesed.

Väsinud Maarja silmadesse tuli rõõm, kui kaugusest hakkasid paistma Petlema majad. Õhtu lähenes ja linna jõuti alles päikeseloojanguks.

„Kohe, kohe!” julgustas Joosep Maarjat. „Kohe leiame mugava ööbimispaiga ja sa saad ennast ometi välja puhata.”

Suures võõrastemajas ei leidunud ainsatki vaba kohta, ka kõik väiksemad olid inimesi täis tuubitud. Mida teha? Kas nad tõesti peavad ööbima lageda taeva all?

Väsimuse ja meeleheite viimasel piiril leidsid nad tühjalt seisva loomade varjualuse. Ulual leidus ka õlgi ja sinna oli tehtud puust harkjalg, lammaste söödasõim.

Joosep kohendas õled mugavaks asemeks, et teekonnast vintsutatud Maarja võiks ennast mõnusasti tunda. Üheskoos tänati Jumalat rahuliku öömaja eest.

„Maga hästi, mu kallis!”
„Maga hästi...”

Väljas oli juba kottpime. Taevalael hakkasid vilkuma lugematud tähed. Petlem mähhkus öösse. Ja mitte keegi ei aimanud, milline üllatus on varuks just sellel ööl! Mitte keegi ei teadnud Maarjale antud lubadust — et ta saab kõikidest naistest kõige õnnistatumaks. Mitte keegi ei teadnud, miks Jumal valis just Joosepi Maarjale kaitsjaks. Mitte keegi ei aimanud, et lihtsakoelise Joosepi sees on peidus nii palju armastavat hellust, et nimelt tema sobis kõige paremini Maarja kõrvale sellel otsustaval ööl — julgustama, aitama, hellitama ja kaitsma.

Just sellel vaikselt ja pimedal ööl sündis Maarjale ingli lubatud laps. Ta oli täpselt samasugune kui kõik vastsündinud enne ja pärast teda — pisike abitu olevus, kuid siiski eriline, Jumala Poeg, Kuningas, kes vabastab ja teeb õnnelikuks.

Maarja oli üliõnnelik. Ta surus lapse tugevasti enda vastu ja suudles teda. „Tema nimeks saab Jeesus,” ütles ta kindlalt.

Kui küünlatuli loitma löi, võttis vanaisa kummuti pealt Piibli, avas pikkamisi ja seadis traatsangadega prillid ninale — pikisilmi oodatud jõuluõhtu oli siis sedakorda käes.

Vaevalt sai vanaisa lõpetada, kui 5-ne Ahti endast märku andis: „Aga vanaisa, miks sa jätsid päkapiku- ja jõuluvanakahad lugemata? Kas siis Jeesuse ema ei leidnudki sussi seest maiustusi ja kas pisi-Jeesus ei hakanudki jõuluvana kartma ja...?”

Vanaisa võttis prillid eest. Tekkinud vaikus oli kuulda, kuidas küünlaleek kahiseb.

„Tead sa, mis,” alustas ta viimaks, „Need uskumused ja tavad, mis annavad jõuludele meie jaoks nii harjumuspärase näo, ei olegi sellest raamatust, Piiblist... Arvan, et isegi suurem osa täiskasvanutest ei suuda eristada, kustmaalt lõpevad aegade jooksul segunenud ja teisenenud muinasjutud ja kustmaalt algab tõeline lunastuslugu. Vähemasti Jeesus on ehne...”

Aga nüüd loen sulle ühe jõulujutu. Selle on jutustanud Rita van Bilden ja selles on nagu jõuludeski — nii tõtt kui fantaasiat.”

KÕIGE PAREM KINGITUS

Baltasar oli erakordselt sõbralik ja heasooviik kuningas. Temasarnast ei teatud tervel idamaal. Sellest ajast, kui tähetark õpetas teda taevakehade liikumist jälgima, tõusis ta igal õhtul oma lossi kõige kõrgemasse torni taevatähti uurima. Taeva tumedale kangale tikitud sädelevad kirjad pidid targa sõnade kohaselt teatama, kas eelolevad aastad toovad rõõmsaid pidusid, rikkalikku saaki, sõdasid või üleujutusi. Kuidas ka Baltasar ei otsinud, ei leidnud ta ühtegi eriskummalist sõnumit. Vastupidi, tähed rändasid oma tavalisi teid — nagu nad ikka olid rännanud.

Ühel õhtul märkas Baltasar teistest heledamat tähte. Ta ei olnud seda kunagi varem näinud. Täht lõi mas tumedal taeval nagu tohutu tulekera. Teised tähed paistsid tema kõrval vaid hõõguvate kübemetena.

Kuningas vaatas kaua tähe kiirgavat valgust. Erutatult laskus ta tornist alla ja suundus lossi raamatukokku. Ta otsis üles vana raamatu, mille tähetark, tema õpetaja, talle oli kinkinud.

„Ilmumas on täht,” luges ta, „suurem ja kirkam kõigist neist, mida inimsilm eales on näinud. Siis on sündinud vürst, kes valitseb taevast ja maad. Tema toob rahu kõikidele rahvastele.”

Kuningas sattus vaimustusse: üks temagi armastanud rahu ja võidelnud vaenu ja sõja vastu. „Ma tahan seda vürsti näha,” mõtles ta. „Tean omast käest, kui raske on sõlmida rahu. Ehk saan ma teda aidata?”

Ta pani sedamaid krooni pähe, heitis kuningliku mantli üle ja kiirustas lossi õuele. Ta käskis sulastel kaamelid ja hobused pikaks rännakuks valmis seada.

„Kuhu nüüd?” kostis imestunud küsimusi.

„Ei tea,” vastas Baltasar, „me läheme tähe näidatud suunas.”

Peagi said hobused saduldatud. Kaamelid, kes tukkusid — üks silm kinni või häälitsevad rahulolematult — said selga veeastjatest ja moonakottidest koorma. Saatesalk vinnas end sadulaisse ja teekond võis alata.

Melu äratas väikese printsi Irenuse. Ta tormas trepist alla otse reisivalmis isa käte vahele.

„Kuhu sa lähed, isa?” päris ta ärevalt.

„Lähem vastsündinud rahuvürsti külastama. Viin talle kingituseks uhke kuldvaasi, mu poeg,” vastas Baltasar.
(Järg 4. lk.)

(Algas 3. lk.)

„Võta mind ka kaasa!” nurus Irenus.

„Ei saa, pojake; kuidagi ei saa võtta,” püüdis isa selgitada. „Ole hea laps ja mine tagasi magama.”

Karavan läks liikvele. Veel mõnda aega kostis pimedusest kaameliajajate hõikeid ja sõdurite ühetoonilist laulu.

Irenus läks tagasi tuppa ja riietus. „Miks siis mina ei võiks vastsündinud rahuvürsti näha?” arutles ta endamisi. „Kui täht näitab teistele teed, näitab ta minulegi. Kui minu isa kingib lapsele kullast vaasi, kingin mina talle kolm oma kõige armsamat asja.”

Ta võttis kaasa palli — parima sõbra kingituse. „See on sama kena kui isa vaas,” mõtles ta. Ta pistis põue kõige ilusama pildiraamatu ja kutsus enda juurde oma valge koera Jupiteri. Jupiterile rihma kaela kinnitades tekkis pisike kõhklus — kas ta ikka suudab ustava kaaslaste ära kinkida?

Nii varustatuna, lahkus Irenus lossist. Ta kõndis kogu öö ja täht näitas talle teed. Päikesetõusuks jõudis ta külasse ja otsustas puhkama jääda. Selles külakeses sai Irenuse hea kavatsus esimese hoobi. Ta kohtas nuttu tihkuvat tüdrukukest.

„Kõik lapsed pilkavad mind,” kurtis tüdrukuke Irenusele. „Mu riided on viletsad ja lapitud, mitte keegi ei taha minuga mängida.”

„Võta pall,” ütles Irenus otsustavalt. „Olgu see sulle mängukaaslasteks.”

Tüdruk ei uskunud silmi. Kas ta võib nüüd tõesti ennast nii kauni asja omanikuks lugeda?

Saabus õhtu. Täht paistis jälle kirkalt taevavõlvil. Irenus läks edasi.

Järgmiseks hommikuks jõudis ta pisikese hütikese juurde. Hüti peremees istus nukralt, vaatas ainiti enda ette ja aina ohkas sügavalt. „Kas ma saaksin sind aidata?” küsis Irenus.

„Vaevalt... Olen vana ja haige. Mind vaevab kohutav luuvalu. Varemalt, kui olin veel noor ja terve, rändasin terve maailma läbi. Nüüd ei suuda ma isegi lähimate naabrite juurde minna. Parem juba surra...”

Irenus ulatas mehele oma imelise pildiraamatu: „Siit seest leiad terve maailma — loomi ja linde ja taimi...”

Vana mees avas raamatu. „Oi, siin on isegi luuletusi!” rõõmustas ta. „Nüüd on mul suurepärane selt-siline, ma ei ole enam ükski.”

Kolmas öö tundus lõputult pikana. Irenuse jalad valutasi ja Jupiter lõõtsutas raskelt. Kuid täht säras endisest kirkamalt.

Järgmiseks päevaks leidis Irenus puhkepaiga peres, kus oli umbes temavapune poisike. Poisi haige jalg ei lasknud tal käia, ta pidi voodis lamama. Nähes, et Irenus sai vaevata seista ja kõndida, muutus pois väga kurvaks. Ta pigistas huuled kõvasti kokku, keeras näo seina poole ja ei rääkinud enam sõnakestki, kuigi Irenus püüdis teda jutu peale saada.

Irenus jäi päris nõutuks. Ta ei osanud midagi selle poisi heaks teha. Mänguhimuline Jupiter aga, nähes, et Irenus temaga tegeleda ei taha, hüppas haige poisi voodisse, kiusas teda kuidas oskas, müksis koonuga ja kõditas keelega. Poiss purskus lõpuks naerma ja sasis hellalt koera kasukat. Irenus taipas, mida ta peaks tegema. Ta surus koera jalutusrihma poisi pihku ja tormas välja. Ta tundis, kuidas pisarad silmi tõusevad. Mänguseltsilisest lahkumine tegi hirmsat valu.

Irenus jooksis saabuvalle pimedusele vastu. Ta jooksis kõigest väest — et aga saaks Jupiterist kaugemale. Ta ei vaadanud jalge ette. Ta komistas, jätkas jooksu, kukkus jälle ja jäi jõuetult lamama.

Ärgates tundis ta end imeliselt puhanuna ja õnnelikuna. Jupiteri meenutamine ei teinud enam haiget. Ta vaatas enda ümber ja ei saanud mitte millestki aru — koht paistis täiesti-täiesti tundmatu olevat. Kuidas ta siia sai? Viimati oli ta jooksnud ja...

Ja siis märkas ta tähte. Täht kiirgas nagu päike küla majade kohal. Üks armetu loomade varjualune kiirgas külast tähele vastu. Irenus nägi meest ja naist õnnelikena loomade söödasõime üle kummardumas. Sõimes magas laps — vastsündinud rahuvürst.

Sõime juures seisis Irenuse isa ja veel kaks kuningat. Kuningad asetasi kingitusi lapse jalge juurde: üks kuningas kallihinnalise anuma lõhnava mürriga, teine hõbedast viirukino viirukiga ja Baltasar kullast vaasi.

Irenus tegi lapsele sügava kummarduse ja pöördus siis tema ema poole. Ta tahtis kõik ära rääkida: et kingituseks mõeldud pall jäi lohutama vaest tütarlast, pildiraamat vana meest ja koer haiget poissi.

Lapse ema mõistis. Ta võttis Irenuse kaks tühja kätt enda kätte ja suudles neid.

JÕULUAEG

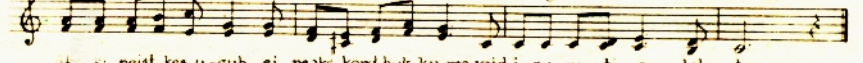
1. 3. 5. Jõulu aeg on käes, rõõmu aeg on käes, armas tu se aeg on käes! —

Õnne aeg on käes, rõõmu aeg on käes, armas tu se aeg on käes!

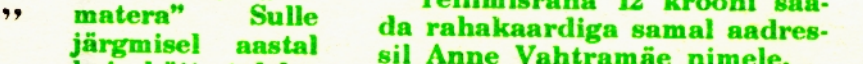
2. Sest nõnda armas ta nädon ju mal maailmas, et o-ma ain-sa Poja an-dis Ta, et

4. Ma süda ne Sull' a-vari, mu Piäst ja, rõõmu ga, Sul ko-gu o-ma e-lu an-nan ma Sind

üks ki-neist, kes u-sub, ei peaks kord huk-ku ma, vaid i-ga ve-ti e-l-laks ta

ar-mas ta da-ki hui ja -õ de-ven-ki ka, kui hea on nõn-da e-l-la -da!

Kui soovid, et „Sil-matera” sulle järgmisel aastal koju kätte tuleks, teata oma tellimissoovist aadressil
EE2400 Tartu, Sireli 3.

VÄIKE SÕBER!

Tellimisraha 12 krooni saada rahakaardiga samal aadressil Anne Vahtramäe nimele.
„Silmaterat” tegijad

Väljaandja: SP Adventistide Eesti Liit
 Toimetaja: Anne Vahtramäe
 Toimetus: EE2400 Tartu, Sireli 3
 Trükitud AS „Täht” Võrus
 Tellimuse nr. 2223
 Tiraaz: 5000

